TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Bài 3: Hàng loạt cán bộ Quản lý thị trường bị khởi tố và trách nhiệm người đứng đầu Tổng cục Quản lý thị trường

15:34 24/08/2023

Từ năm 2020 đến nay, hàng loạt cán bộ QLTT các tỉnh, thành phố bị khởi tố do vi phạm pháp luật trong khi thi hành công vụ. Trong những cán bộ bị khởi tố thì có những người giữ cương vị Cục trưởng, Cục phó các Cục QLTT. Từ sai phạm của những cán bộ này có thể thấy, ngoài trách nhiệm của một cán bộ, đảng viên, người đứng đầu một cơ quan, đơn vị còn có trách nhiệm cao hơn về quản lý, về nêu gương, về sử dụng, tuyển dụng cán bộ, trách nhiệm trước pháp luật...

Dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm

Trong những năm gần đây, liên tiếp nhiều lãnh đạo, cán bộ quản lý thị trường (QLTT) ở các địa phương vướng vòng lao lý. Những vụ việc này đều liên quan đến hành vi "Lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ".

Đơn cử ngày 20 và 21/12/2020, Công an tỉnh Phú Thọ đã tạm giữ Phó cục trưởng Cục QLTT Phú Thọ cùng 3 thuộc cấp để điều tra liên quan việc kiểm tra, xử lý vụ bán xăng dầu trái phép. Theo đó, cơ quan công an cũng khởi tố và bắt tạm giam ông Vi Ngọc Khang (Phó cục trưởng Cục QLTT tỉnh Phú Thọ, nguyên Đội trưởng Đội QLTT số 8) để điều tra về tội lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ. Ngoài ông Khang, cơ quan công an cũng khởi tố và bắt tạm giam các ông: Chu Ngọc Hoàng, Bùi Mạnh Công, Hà Minh Tuyền - kiểm sát viên thị trường thuộc Đội QLTT số 8, Cục QLTT tỉnh Phú Thọ.

Liên quan đến vụ việc này, Uỷ ban Kiểm tra Trung ương quyết định thi hành kỷ luật cách chức tất cả các chức vụ trong Đảng đối với ông Nguyễn Quốc Trụ, Cục trưởng cục QLTT tỉnh Phú Thọ vì chịu trách nhiệm người đứng đầu về những vi phạm, khuyết điểm của Đảng ủy và Cục QLTT tỉnh; chịu trách nhiệm trực tiếp trong việc bao che cho vi phạm của cấp dưới, báo cáo sai sự thật với lãnh đạo cấp trên.

Bên cạnh đó, Uỷ ban Kiểm tra Trung ương cũng yêu cầu Ban cán sự đảng Bộ Công Thương xem xét, xử lý trách nhiệm của lãnh đạo Tổng cục QLTT liên quan đến các vi phạm, khuyết điểm ở Cục QLTT tỉnh Phú Thọ.

Tòa án nhân dân TP. Hà Nội vừa tuyên phạt ông Trần Hùng, cựu Cục phó cục QLTT với cáo buộc nhận hối lộ 300 triệu đồng

Sau khi nhiều cán bộ QLTT bị khởi tố, Bộ trưởng Công Thương Nguyễn Hồng Diên đã yêu cầu chấn chỉnh tại Hội nghị trực tuyến với Tổng cục QLTT và 63 Cục QLTT các tỉnh, thành phố trên cả nước chiều 20/8/2021. Nhắc lại sự việc đáng tiếc xảy ra những ngày qua liên quan đến một số cán bộ, công chức QLTT vi phạm pháp luật đến mức phải xử lý hình sự, ông Diên yêu cầu phải nhìn nhận đúng những sai phạm xảy ra vừa qua. Mỗi cán bộ phải cảm thấy đau lòng, đáng tiếc khi sự việc lại xảy ra với ngành mình để từ đó rút kinh nghiệm cho chính bản thân. Nếu không thẳng thắn nhìn nhận, không nhận ra cái sai, không kịp thời rút kinh nghiệm, chấn chỉnh thì hậu quả nặng nề hơn, khắc phục khó khăn hơn.

“Chúng ta phải xây dựng được lực lượng quản lý thị trường trong sạch, vững mạnh, chính quy, hiện đại trong thời gian tới, để xứng đáng với niềm tin, sự kỳ vọng của Đảng, Nhà nước và Bộ Công Thương”, ông Diên nói.

Tuy nhiên, bỏ ngoài tai những lời cảnh báo của Bộ trưởng Công Thương Nguyễn Hồng Diên, ông Trần Duy Tuấn, nguyên Cục trưởng QLTT Ninh Bình cùng thuộc cấp đã bị khởi tố trong vụ “Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành công vụ” vào ngày 25/2/2022.

Tiếp đó, ngày 16/9/2022, Cơ quan CSĐT Công an Huyện Hàm Thuận Nam (Bình Thuận) khởi tố, bắt tạm giam có ông Trần Văn Thăng, quyền Đội trưởng Đội 2 và Bùi Viết Mạnh, Ngô Minh Phúc thuộc Cục QLTT Bình Thuận (Đội QLTT số 2, phụ trách kiểm soát thị trường Thị xã La Gi, huyện Hàm Tân và Hàm Thuận Nam). Các bị can bị khởi tố, bắt tạm giam vì có dấu hiệu nhận hối lộ của doanh nghiệp chuyên sản xuất gạch ngói tại huyện Hàm Thuận Nam.

Vào tháng 3 và tháng 6/2023, cơ quan công an cũng đã khởi tố 2 cán bộ QLTT tỉnh Thái Bình về hành vi nhận hối lộ. Đặc biệt, gần đây nhất, Tòa án nhân dân TP. Hà Nội vừa tuyên phạt ông Trần Hùng, cựu Cục phó cục QLTT 9 năm tù giam với cáo buộc nhận hối lộ 300 triệu đồng "bao che" cho doanh nghiệp sản xuất sách giáo khoa giả. Bên cạnh đó, hội đồng xét xử tuyên phạt bổ sung 80 triệu đồng và buộc phải nộp lại 300 triệu đồng.

Với hàng loạt vụ án liên quan đến hành vi vi phạm pháp luật của các lãnh đạo, cán bộ QLTT ở các địa phương có thể thấy, cần phải chấn chỉnh kỷ cương, kỷ luật, đạo đức công vụ trong toàn lực lượng QLTT. Đặc biệt, người đứng đầu Tổng cục, Cục QLTT các địa phương cần nêu cao trách nhiệm của người đứng đầu, làm gương cho cán bộ, công chức QLTT cấp dưới.

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói, vai trò của cá nhân phụ trách, của người đứng đầu là hết sức quan trọng. Năng lực, phẩm chất của người đứng đầu có ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng hoạt động và uy tín của tổ chức. Người đứng đầu là tấm gương, là nhạc trưởng, là “người cầm cân nảy mực”, vì thế phải không ngừng nâng cao năng lực và giữ gìn đạo đức, để vừa có tầm, có tâm, có uy tín, đủ sức quy tụ một tập thể quanh mình thực hiện tốt những nhiệm vụ của tổ chức, đơn vị, địa phương. Bên cạnh đó, người đứng đầu chịu trách nhiệm cá nhân về mức độ hoàn thành nhiệm vụ và chất lượng các mặt của nội bộ, kể cả liên đới trách nhiệm đối với sai phạm của người dưới quyền. Vì vậy, tính quyết đoán theo phương châm “dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm” là yêu cầu bắt buộc đối với người đứng đầu.

Từ lời dạy của Bác, nếu là người Đảng viên, là người đứng đầu đơn vị cần phải chịu trách nhiệm đối với sai phạm của người dưới quyền. Vì đã buông lỏng quản lý, không đi sâu đi sát đối với cán bộ cấp dưới nên không phát hiện kịp thời những khuyết điểm, vi phạm của họ. Vì vậy, nếu là người đứng đầu dám chịu trách nhiệm cũng chính là sự thể hiện lòng tự trọng của mỗi con người, là sự chính trực cần thiết phải có. Người đứng đầu càng cần thể hiện rõ nét điều này, có như thế ngay cả khi tự nguyện nhận trách nhiệm, xin từ chức, mất đi vị trí thì vẫn luôn nhận được sự tôn trọng của cấp dưới nói riêng, xã hội nói chung.

Lãnh đạo Tổng cục QLTT có đủ điều kiện lấy phiếu tín nhiệm để quy hoạch?

Lấy phiếu tín nhiệm là nội dung quan trọng trong đánh giá cán bộ, được thực hiện định kỳ; cán bộ giữ nhiều chức danh, chức vụ lãnh đạo, quản lý thì lấy phiếu tín nhiệm tối đa ở 2 nơi cán bộ công tác và sinh hoạt. Kết quả lấy phiếu tín nhiệm phải báo cáo cấp có thẩm quyền quản lý cán bộ và được công khai theo quy định. Những cán bộ có tín nhiệm thấp phải kịp thời xem xét đưa ra khỏi quy hoạch, cho từ chức, miễn nhiệm hoặc bố trí công tác khác thấp hơn chức vụ đang đảm nhiệm mà không chờ hết nhiệm kỳ, hết thời hạn bổ nhiệm.

Mới đây, Bộ Chính trị đã ban hành Quy định số 96-QĐ/TW về việc lấy phiếu tín nhiệm đối với chức danh, chức vụ lãnh đạo, quản lý trong hệ thống chính trị.

Tại kỳ họp thứ 4, Ủy ban Kiểm tra Trung ương yêu cầu Ban cán sự đảng Bộ Công Thương xem xét, xử lý trách nhiệm của lãnh đạo Tổng cục QLTT liên quan đến các vi phạm, khuyết điểm ở Cục QLTT tỉnh Phú Thọ

Việc ban hành Quy định 96 nhằm thực hiện chủ trương của Đảng về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ. Đồng thời, góp phần đánh giá uy tín và kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao của cán bộ; giúp cán bộ "tự soi", "tự sửa", tiếp tục phấn đấu, rèn luyện trong công tác; là cơ sở quan trọng để cấp ủy, tổ chức đảng đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, sử dụng cán bộ; nâng cao hiệu quả

công tác lãnh đạo, quản lý, giám sát cán bộ.

Về trường hợp người đứng đầu, cơ quan đơn vị do mình phụ trách, quản lý có một số cán bộ vi phạm pháp luật thì rõ ràng đây là sự buông lỏng lãnh đạo, chỉ đạo; thiếu kiểm tra, giám sát dẫn đến cán bộ cấp dưới vi phạm pháp luật.

Theo đại biểu Nguyễn Thị Sửu (Đoàn ĐBQH tỉnh Thừa Thiên Huế), việc cán bộ không còn uy tín nữa thì tự giác từ chức cũng là cách giữ được uy tín, giữ được thể diện và đồng thời cũng giữ được những đóng góp nhất định của cán bộ đó trong thời gian công tác đến khi từ chức.

“Tôi nghĩ rằng việc xin từ chức cũng cần được tính toán trên rất nhiều yếu tố khi cán bộ đó không thực sự còn uy tín, không có năng lực và đã có những vi phạm mà không thể không từ chức”, đại biểu Nguyễn Thị Sửu nói.

Theo đại biểu Nguyễn Thị Sửu, cần có sự đánh giá hai mặt và cần có tổ chức là điểm tựa công minh, khách quan. Khi tổ chức lấy phiếu hay điều hành việc bỏ phiếu phải công bằng, dân chủ có sự nhìn nhận sáng suốt, toàn diện về từng cán bộ nằm trong diện lấy phiếu, bỏ phiếu.

Ông Lưu Bình Nhưỡng, Phó Trưởng ban Dân nguyện của Quốc hội cho biết, Quy định 114-QĐ/TW “về kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ” thì những người xem xét xử lý trách nhiệm, xử lý kỷ luật có thời hạn là phải đưa ra khỏi quy hoạch. Sau thời hạn đó thì mới có thể xem xét quy hoạch nếu không bị vướng vi phạm.

“Để được xem xét thôi chứ không phải đã được quy hoạch. Nếu đơn vị nào vi phạm các quy định pháp luật, quy hoạch không đúng theo Quy định 114 đấy thì phải xem xét, xử lý cả đơn vị đó”, ông Lưu Bình Nhưỡng nói.

Ông Lưu Bình Nhưỡng cho biết thêm, quy hoạch là đưa ra lấy phiếu, bỏ phiếu tín nhiệm của cả đơn vị để đưa lên cấp trên phê duyệt. Nếu đơn vị đó, cấp ủy đó làm không đúng thì phải xem xét, xử lý về đoàn thể. Riêng người đứng đầu thì phải xử lý trách nhiệm của người đứng đầu theo quy định của Đảng và Nhà nước.

Liên quan đến hàng loạt lãnh đạo, cán bộ QLTT ở một số tỉnh, thành phố vi phạm pháp luật dẫn đến bị truy cứu trách nhiệm hình sự thì trách nhiệm vai trò của người đứng đầu là Tổng cục trưởng tổng cục QLTT Trần Hữu Linh như thế nào? Ông Lưu Bình Nhưỡng cho biết, nếu xét về góc độ lý thuyết thì Tổng cục trưởng tổng cục QLTT chịu trách nhiệm là đúng. Tuy nhiên, nếu trách nhiệm thì có nhiều đơn vị ở tỉnh cũng phải xử lý.

Theo quy định tại Điều 7 Quy định 114-QĐ/TW năm 2023 thì trách nhiệm của thành viên cấp uỷ, tổ chức đảng, tập thể lãnh đạo trong phòng chống tham nhũng công tác cán bộ đó là "chịu trách nhiệm khi để xảy ra tiêu cực, sai phạm trong công tác cán bộ ở địa phương, cơ quan, đơn vị, lĩnh vực thuộc thẩm quyền được giao phụ trách".

Từ các quy định của Đảng, Nhà nước thì trách nhiệm người đứng đầu Tổng cục QLTT khi để xảy ra tiêu cực, sai phạm tại cơ quan, đơn vị, lĩnh vực thuộc thẩm quyền được giao phụ trách là rất rõ ràng.

Chính vì vậy, đề nghị Bộ Công Thương, Ủy Ban Kiểm tra Trung ương vào cuộc kiểm tra làm rõ trách nhiệm của Đảng bộ cơ quan Tổng cục QLTT, của Tổng cục trưởng tổng cục QLTT Trần Hữu Linh trong việc lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện nghị quyết đại hội Đảng bộ các cấp và các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định của Đảng; việc chấp hành nguyên tắc tập trung dân chủ, quy chế làm việc và công tác cán bộ, việc giữ gìn phẩm chất đạo đức, lối sống... đồng thời, kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát đối với tổ chức cấp dưới. Một Tổng cục có quá nhiều cán bộ sai phạm trong một thời gian dài, vi phạm có hệ thống từ Tổng cục đến các Cục ở địa phương thì người lãnh đạo đứng đầu có tiếp tục đảm nhiệm chức vụ hoặc thăng chức?. Người đứng đầu đơn vị phải có năng lực, phẩm chất đạo đức, có trách nhiệm nêu gương mới góp phần xây dựng củng cố chất lượng đội ngũ cán bộ và làm cho Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh.

Thiên Trường